

The Efficiency of Resource Use by Higher Education Institutions in the Dnipropetrovsk Region

Olha Hryhorash¹

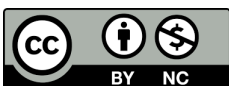
Abstract. Each institution seeks to maintain its independence in the process of reorganization of higher education institutions (HEI) in Ukraine. Therefore, an important question is how effectively a higher education institution uses its available resources. The article aims to assess the efficiency of resource use by higher education institutions in the Dnipropetrovsk region. To achieve the goal, the author considers the efficiency of asset use using the ratio of HEI revenues to assets, analyzes the efficiency of non-financial assets based on the ratio of revenues from the provision of services to non-financial assets, and also studies the structure of revenues. Data for analysis were collected from financial statements published on the official websites of higher education institutions. The study results show that compared to 2022, in 2023, the volume of revenues in most HEIs did not increase as quickly as the value of their assets increased. In 2024, the indicators improved, indicating the adaptation of higher education institutions to work under martial law. The analysis of higher education institutions' revenues showed that budget allocations prevail in the financing structure of almost all analyzed institutions. Higher education institutions of the national level and pedagogical direction receive the largest share of state funds. Due to the high level of state funding, most HEIs do not need to provide paid services because their primary customer is the state. They use assets to a small extent: each hryvnia of the value of non-financial assets (fixed assets, intangible assets) in 2024 brought educational institutions from 5 to 55 kopecks in fees for the provision of services (the exception is Dnipro State Agrarian and Economic University, where the receipts of funds received as fees for services exceed the value of non-financial assets). Receiving a limited state order for the provision of educational services and scientific developments, and therefore budget funding, to stay afloat, higher education institutions are forced to look for customers for educational services and scientific developments on their own, which reduces their level of competitiveness.

Keywords: efficiency, non-financial assets, budget allocations, revenues from service provision, educational activities, scientific activities.

Received: 13 March 2025 | **Revised:** 21 March 2025 | **Accepted:** 23 March 2025 | **Published:** 30 March 2025

Suggested Citation

Hryhorash, O. (2025). The Efficiency of Resource Use by Higher Education Institutions in the Dnipropetrovsk Region. *Oblik i finansy*, 1(107), 33-39. [https://doi.org/10.33146/2307-9878-2025-1\(107\)-33-39](https://doi.org/10.33146/2307-9878-2025-1(107)-33-39)

This is an open access article under the terms of the Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 License (<http://www.creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>), which permits use and distribution in any medium, provided the original work is properly cited and the use is non-commercial.

© 2025 The Author(s).

¹ Olha Hryhorash, University of Customs and Finance, Dnipro, Ukraine.

ORCID 0000-0002-8089-3755

E-mail: olgav.grygorash@gmail.com

Ефективність використання ресурсів закладами вищої освіти Дніпропетровщини

Анотація. В умовах реорганізації закладів вищої освіти в Україні, кожен такий заклад прагне зберегти свою самостійність. Відтак важливим питанням є те, наскільки ефективно заклад вищої освіти використовує доступні йому ресурси. Метою статті є оцінка ефективності використання ресурсів закладами вищої освіти Дніпропетровщини. Для досягнення поставленої мети автор оцінює ефективність використання активів, застосовуючи показник співвідношення надходжень ЗВО та активів; аналізує ефективність використання нефінансових активів на основі показника співвідношення надходжень від надання послуг та нефінансових активів, а також вивчає структуру надходжень. Дані для аналізу зібрані з фінансової звітності, опублікованої на офіційних веб-сайтах закладів вищої освіти. Результати дослідження свідчать, що порівняно з 2022 роком у 2023 році у більшості ЗВО обсяг надходжень збільшувався не так швидко, як збільшувалася вартість їх активів. У 2024 році показники покращилися, що вказує на адаптацію вишів до роботи в умовах воєнного стану. Аналіз надходжень закладів вищої освіти показав, що в структурі фінансування майже усіх аналізованих вишів переважають бюджетні асигнування. Найбільшу частку державних коштів отримують заклади вищої освіти національного рівня та педагогічного спрямування. Завдяки високому рівню державного фінансування, більшість ЗВО не мають потреби надавати оплачувані послуги, тобто їх головним замовником виступає держава. Вони незначною мірою використовують активи: кожна гривня вартості нефінансових активів (основних засобів, нематеріальних активів) у 2024 році принесла закладам освіти від 5 до 55 копійок плати за надання послуг (виключення – Дніпровський державний аграрно-економічний університет, де надходження коштів, отриманих як плата за послуги, перевищують вартість нефінансових активів). Одержуючи обмежене державне замовлення на надання освітніх послуг і наукові розробки, а отже і бюджетне фінансування, щоб залишатися на плаву, заклади вищої освіти змушені шукати замовників на освітні послуги та наукові розробки самостійно, що знижує рівень їх конкурентоспроможності.

Ключові слова: ефективність, нефінансові активи, бюджетні асигнування, доходи від надання послуг, освітня діяльність, наукова діяльність.

Постановка проблеми. Обсяг видатків державного бюджету на вищу освіту щороку зростає у грошовому виразі, але внаслідок девальвації національної валюти у розрахунку на одного здобувача освіти сума фінансування стрімко скорочується. Крім бюджетного фінансування, заклади освіти фінансуються також за рахунок приватних джерел. Маючи у своєму розпорядженні ресурси, заклади освіти по-різному використовують їх: одні орієнтуються на бюджетне фінансування, інші на кошти, отримані як плату за надані послуги. Ефективність використання закладами освіти активів в цілому та їх нефінансових активів може бути різною, а тому це питання потребує окремого наукового аналізу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Ефективність використання ресурсів ЗВО можна оцінювати з різних позицій. В умовах недостатнього обсягу державного фінансування Д. Загірняк, О. Кратт та М. Загірняк [1] на макrorівні описують прийом, що полягає у визначенні ЗВО мінімально можливого щодо беззбитковості обсягу поставок послуг, який вони зобов'язуються продати державі як регуляторів. А держава як замовник зобов'язується розділити із ЗВО відповідальність, придбавши частину послуг за умови продажу мінімального обсягу. З метою підготовки конкурентоспроможних фахівців В. Чернега [2] на макrorівні визначає напрями удосконалення існуючої системи вищої освіти та окреслює ефективні напрями використання

фінансових ресурсів закладів вищої освіти як інструменту соціально-економічного розвитку країни.

С. Клименко та Л. Мікрюкова [3] ще у 2016 р. наголошували на необхідності розробки комплексної методики оцінки для конкретного ВНЗ. Беручи до уваги міжнародний досвід аналізу освітнього процесу, І. Мойсеєнко та О. Гринькевич [4] аналізують методичні підходи до вимірювання ефективності функціонування закладів вищої освіти та формулюють методологічні основи вимірювання їх ефективності з долученням комплексності оцінки показників внутрішнього та зовнішнього середовища ЗВО.

Натомість М. Боровик [5] аналізує методики оцінювання результативності закладів вищої освіти, які пропонувалися в Україні останніми роками на державному рівні, та обґрунтовує необхідність розроблення методичного підходу до оцінювання ефективності діяльності ЗВО з урахуванням особливостей та специфіки їхньої діяльності. О. Тарасенко [6] систематизує показники ефективності ЗВО в контексті управління конкурентоспроможністю; формалізує інтегральний показник ефективності діяльності ЗВО з урахуванням внеску структурних підрозділів в загальну суму зароблених закладом вищої освіти коштів.

В. Гірняк [7] накладає понятійний апарат показників фінансового аналізу на діяльність ЗВО, визначаючи, що фінансова безпека визначається як здатність ЗВО зберігати самостійність за зміни ситуації на фінансовому ринку, ступінь незалежності

від кредиторів, а фінансова стійкість закладається в процесі прийняття управлінських рішень про вибір джерел фінансування. Дослідником запропоновано виокремлювати кількісні та якісні показники у підходах до оцінки фінансової безпеки.

Н. Константюк [8] наголошує на тому, що пошуки та розробка ефективної моделі фінансування університетів повинні враховувати всі види діяльності університету та ґрунтуватися на засадах ефективності, прозорості та автономії і служити основній меті – надання якісних освітніх послуг, готуючи затребуваних фахівців на ринку праці, а також проведення результативних наукових досліджень. В іншій праці Н. Константюк і Т. Винник [9] з урахуванням світового досвіду бюджетного і позабюджетного фінансування доводять, що покращення фінансування закладів вищої освіти повинно супроводжуватися зміною базових принципів розподілу фінансових ресурсів, залученням системи критеріїв і рейтингів. С. Сас [10] проводить уніфікацію KPIs університетів з метою реалізації ефективного фінансового менеджменту, моніторингу системи вищої освіти та рейтингування ЗВО, реалізації стратегії формування фінансового потенціалу.

Таким чином, дослідники широко розглянули підходи до оцінювання ефективності функціонування закладів вищої освіти, однак, недостатньо вивченим залишається питання ефективності використання ресурсів ЗВО.

Метою статті є оцінка ефективності використання ресурсів закладами вищої освіти Дніпропетровщини.

Для досягнення поставленої мети автор оцінює ефективність використання активів, застосовуючи показник співвідношення надходжень ЗВО та активів; аналізує ефективність використання нефінансових активів на основі показника співвідношення надходжень від надання послуг та нефінансових активів, а також вивчає структуру надходжень вищів.

Методика дослідження. У дослідженні використано дані фінансової звітності закладів освіти Дніпропетровської області, опубліковані на їх офіційних веб-сайтах. Застосовано наступні методи

обробки даних: експрес-аналіз фінансового стану, горизонтальний та вертикальний аналіз фінансової звітності, аналіз коефіцієнтів.

Виклад основного матеріалу. Активи – це ресурси, контрольовані підприємством у результаті минулих подій, використання яких, як очікується, приведе до отримання економічних вигод у майбутньому [11]. Заклади вищої освіти отримують економічну вигоду у вигляді надходжень, представлених бюджетними асигнуваннями, коштами від надання послуг (виконання робіт), надходженнями від продажу активів та іншими надходженнями (форма №2-дс) [12]. У зв'язку з тим, що основною діяльністю закладів освіти є надання освітніх послуг, основними статтями надходжень слід вважати саме бюджетні асигнування та надходження від надання послуг, які заклади освіти надають відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку платних послуг, які можуть надаватися закладами освіти, іншими установами та закладами системи освіти, що належать до державної і комунальної форми власності» [13].

Розглянемо ефективність використання ресурсів (активів) закладами вищої освіти Дніпропетровщини (табл. 1). Активи є базою для провадження основної діяльності. Відповідно, зростання вартості активів має сприяти збільшенню обсягів наданих послуг, а отже і надходжень (бюджетних асигнувань та коштів від надання послуг). Ефективним використанням активів вважаємо перевищення темпів приросту надходжень над темпами приросту вартості активів. Наш аналіз охоплює наступні вищі Дніпропетровщини: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (ДНУ), Національний технічний університет Дніпровська політехніка (НТУ), Університет митної справи та фінансів (УМСФ), Дніпровський державний аграрно-економічний університет (ДДАЕУ), Криворізький державний педагогічний університет (КДПУ), Криворізький національний університет (КНУ), Державний університет економіки і технологій (ДУЕТ) та Дніпровський державний технічний університет (ДДТУ).

Таблиця 1. Темп приросту активів та надходжень ЗВО Дніпропетровщини у 2022-2024 рр.

ЗВО	Темп приросту активів, %		Темп приросту надходжень, %	
	2023/2022	2024/2023	2023/2022	2024/2023
ДНУ	2,3	81,1	-10,8	17,4
НТУ	4,8	1,2	16,8	18,1
УМСФ	17,0	14,2	12,6	15,4
ДДАЕУ	116,8	19,7	13,9	18,5
КДПУ	-4,9	-6,3	-5,2	8,2
КНУ	0,5	-0,1	3,0	17,8
ДУЕТ	146,3	-15,6	6,4	25,4
ДДТУ	-1,2	-1,5	9,2	22,3

Джерело: розраховано автором на основі даних ЗВО, опублікованих на їх офіційних сайтах.

Дані табл. 1 свідчать, що у 2023 р. у порівнянні з 2022 р. ефективність управління активами продемонстрували три ЗВО. Так, при зростанні активів на 4,8% надходження НТУ «Дніпровська політехніка» збільшилися на 16,8%, при невеликому зростанні активів 0,5% Криворізький національний університет одержав на 3% більше надходжень, ніж у 2022 р., при скороченні вартості активів на 1,2% Дніпровський державний технічний університет збільшив надходження на 9,2%.

У 2024 р. виші адаптувалися до умов воєнного стану. В усіх закладах, за винятком Дніпровського національного університету ім. Олесь Гончара та Дніпровського державного аграрно-економічного університету, темп приросту надходжень перевищував темп приросту

активів, що засвідчує ефективність їх використання.

За аналогією з показником фондівддачі, економічна сутність якого полягає у тому, щоб оцінити співвідношення доходів та вартості основних засобів, розрахуємо показник співвідношення надходжень від надання послуг і вартості нефінансових активів ЗВО. Оскільки на обсяг бюджетних асигнувань заклади освіти можуть впливати опосередковано, у розрахунку будемо використовувати показник надходжень коштів від надання послуг, що дасть відповідь на запитання: скільки може заробити університет при наявній матеріальній базі (надходження від надання послуг (виконання робіт) до обсягу нефінансових активів). Розрахунки представлено в табл. 2.

Таблиця 2. Співвідношення надходжень коштів від надання послуг та вартості нефінансових активів ЗВО Дніпропетровщини

ЗВО	Кошти від надання послуг, млн. грн.			Нефінансові активи, млн. грн.			Співвідношення, %		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024
ДНУ	116,3	135,6	153,4	611,7	612,6	1 133,0	19,0	22,1	13,5
НТУ	102,6	167,7	185,9	497,6	503,1	510,1	20,6	33,3	36,5
УМСФ	109,2	129,3	144,4	258,5	261,3	260,1	42,2	49,5	55,5
ДДАЕУ	60,4	87,6	99,7	52,4	98,0	102,7	115,2	89,4	97,0
КДПУ	30,3	34,3	35,8	470,4	442,7	413,6	6,4	7,8	8,7
КНУ	45,1	57,7	61,7	280,6	263,6	253,0	16,1	21,9	24,4
ДУЕТ	25,5	31,4	37,8	74,8	156,9	182,2	34,1	20,0	20,7
ДДТУ	15,3	25,9	27,9	534,8	527,2	521,4	2,9	4,9	5,3

Джерело: розраховано автором на основі даних ЗВО, опублікованих на їх офіційних сайтах.

Результати розрахунків показують, що виші використовують по-різному свої нефінансові активи. Відповідно, надходження вишів при різній вартості активів різняться в рази. Наприклад, при незначній вартості нефінансових активів (102,7 млн. грн.) Дніпровський державний аграрно-економічний університет у 2024 р. отримав у вигляді плати за надання послуг 99,7 млн. грн. (та 130,3 млн. грн. бюджетних асигнувань), що свідчить про відносно високу ефективність використання його матеріальної бази. З кожної гривні вартості матеріальної бази ДДАЕУ одержує 97 коп. доходів. Високий рівень ефективності використання наявних ресурсів у 2024 р. показує Університет митної справи та фінансів та НТУ «Дніпровська політехніка»: кожна гривня, вкладена в активи установи (нефінансові активи або матеріальна база) приносить закладам відповідно по 55,5 коп. та 35,5 коп. надходжень коштів від надання послуг.

Безумовно, нефінансові активи, зокрема, основні засоби, є необхідною умовою для організації діяльності закладів вищої освіти, але не є достатньою. Матеріальна база (навчальні корпуси, адміністративні приміщення, оргтехніка) слугувала місцем для організації освітнього процесу та проведення наукових досліджень. З початком пандемії, а потім і повномасштабної війни, більшість закладів освіти перевели освітній процес у дистанційний режим.

Сьогодні головним призначенням діяльності вишів є надання освітніх послуг здобувачам освіти та наукова діяльність, а головним драйвером роботи – науково-педагогічні працівники.

Розглянемо структуру надходжень закладів освіти. Як уже було зазначено, основну суму надходжень формують бюджетні асигнування та доходи від надання послуг (табл. 3). В цілому у 2024 р. питома вага бюджетних асигнувань у двох із восьми аналізованих ЗВО становила близько 75% доходів (КДПУ та ДДТУ), ще у п'яти – у діапазоні від 53% до 63% (ДНУ, НТУ, ДДАЕУ, КНУ, ДУЕТ) та у одного – 30% (УМСФ).

Бюджетні асигнування надходять до закладів освіти для забезпечення виконання бюджетних програм, зокрема:

- 2201040 «Наукова і науково-технічна діяльність закладів вищої освіти та наукових установ»;
- 2201080 «Державні премії, стипендії та гранти в галузі освіти, науки і техніки, стипендії переможцям міжнародних конкурсів»;
- 2201160 «Підготовка кадрів закладами вищої освіти та забезпечення діяльності їх баз практики»;
- 2201190 «Виплата академічних стипендій студентам (курсантам), аспірантам, докторантам закладів фахової передвищої та вищої освіти та ін.»

Таблиця 3. Структура надходжень ЗВО Дніпропетровщини, %

ЗВО	2022			2023			2024		
	Бюджетні асигнування	Надання послуг	Інше	Бюджетні асигнування	Надання послуг	Інше	Бюджетні асигнування	Надання послуг	Інше
ДНУ	70,2	25,8	4,0	64,8	33,8	1,4	63,5	32,5	4,0
НТУ	70,1	28,2	1,7	57,4	39,4	3,2	59,2	37,0	3,8
УМСФ	33,0	66,1	0,9	29,4	69,5	1,1	30,6	67,2	2,2
ДДАЕУ	64,3	35,1	0,6	54,5	44,7	0,8	56,1	42,9	1,0
КДПУ	79,0	20,8	0,2	74,4	24,8	0,8	74,7	24,0	1,3
КНУ	70,7	26,7	2,6	63,3	33,1	3,6	61,6	30,1	8,3
ДУЕТ	57,1	39,8	3,1	51,8	46,1	2,1	53,4	44,2	2,4
ДДТУ	79,6	17,6	2,8	71,4	27,3	1,3	75,1	24,0	0,9

Джерело: розраховано автором на основі даних ЗВО, опублікованих на їх офіційних сайтах.

Найбільший обсяг асигнувань припадає на фінансування програми 2201160 «Підготовка кадрів закладами вищої освіти та забезпечення діяльності їх баз практики». Разом з навчанням здобувачів освіти за державним замовленням, заклади освіти також надають освітні послуги за кошти фізичних та юридичних осіб. Значним, але відчутно меншим за обсягом ресурсом закладів освіти залишається програма 2201040 «Наукова і науково-технічна діяльність закладів вищої освіти та наукових установ». Аналізовані заклади освіти, перш за все, орієнтовані на надання освітніх послуг, але щороку зростає обсяг наукової діяльності, що фінансується як державним коштом, так і благодійними внесками, грантами та дарунками, надходженнями від

підприємств, організацій, фізичних осіб, а також інших бюджетних установ для виконання цільових заходів.

У табл. 4 представлено структуру надходжень загального фонду (ЗФ) та спеціального фонду (СФ) ЗВО Дніпропетровщини у розрізі наукової і науково-технічної діяльності та освітньої діяльності (підготовка кадрів закладами вищої освіти та забезпечення діяльності їх баз практики) та штатна чисельність науково-педагогічних працівників, які працюють за кошти загального та спеціального фондів (з урахуванням штатного розпису КНУ за програмою 2201040 «Наукова і науково-технічна діяльність закладів вищої освіти та наукових установ»).

Таблиця 4. Структура надходжень ЗВО Дніпропетровщини у розрізі наукової та освітньої діяльності у 2024 р.

тис. грн

ЗВО	Штат НПП, осіб	Наукова і науково-технічна діяльність		Контингент		Підготовка кадрів		
		ЗФ	СФ	Всього	У т.ч. держзамовлення	ЗФ	СФ	у т.ч. основна діяльність
ДНУ	829,2	18 023,5	11 963,2	7 857	3 165	225 280,5	171 684,8	130 582,1
НТУ	-	16 050,2	37 518,0	10 011	3 697	224 667,2	187 264,8	152 914,1
УМСФ	224,7	-	2 760,9	5 966	1 013	55 178,7	150 508,6	137 320,8
КДПУ	276,0	235,0	492,0	3 015	2 574	94 717,0	38 291,4	32 298,0
КНУ	393,7	2 415,0	17 167,2	3 475	1 652	100 580,3	51 664,6	46 153,2
ДУЕТ	-	-	0,0	2 348	610	31 100,9	39 261,8	37 346,7
ДДТУ	167,5	-	1 079,4	2 107	1 120	70 798,7	27 974,1	24 853,6

Джерело: розраховано автором на основі даних ЗВО, опублікованих на їх офіційних сайтах.

Дані табл. 4 вказують на нерівномірність фінансування загального фонду наукової діяльності. Значний обсяг надходжень мають великі заклади освіти – ДНУ ім. Олеся Гончара та НТУ «Дніпровська політехніка». Значно менше за обсягом держане замовлення на наукові розробки має Криворізький національний університет та Криворізький державний педагогічний університет.

При цьому майже всі заклади освіти здійснюють наукові розробки за рахунок коштів спецфонду у більшому обсязі, ніж за державний кошт (за винятком ДНУ ім. Олеся Гончара).

Надходження ЗВО за програмою 2201160 «Підготовка кадрів закладами вищої освіти та забезпечення діяльності їх баз практики» також здійснюється нерівномірно, оскільки вони отримують

різний обсяг державного замовлення (що є наслідком доведених максимальних обсягів державного замовлення). У двох із восьми аналізованих закладів доходи від надання освітніх послуг перевищують бюджетні асигнування (УМСФ та ДУЕТ), що є опосередкованим свідченням ефективності використання нефінансових активів закладів освіти.

Висновки. Дана стаття присвячена аналізу ефективності використання ресурсів закладами вищої освіти Дніпропетровщини, що дозволяє оцінити стан їх фінансового забезпечення та перспективи розвитку. Результати дослідження свідчать, що заклади освіти фінансуються державою різною мірою. Значні бюджетні надходження отримують

великі ЗВО. В той же час, заклади освіти не завжди у повній мірі використовують свої активи для розширення обсягів надання освітніх послуг, а отже, і збільшення надходжень. Зокрема, у 2023 р. заклади освіти збільшували вартість активів, але не так швидко нарощували обсяги надходжень.

В роботі для оцінки ефективності використання нефінансових активів розраховано співвідношення обсягу власних надходжень від надання послуг та вартості нефінансових активів. Результати розрахунків показують, заклади освіти, які мають значні обсяги бюджетних надходжень, не схильні до залучення приватних ресурсів.

4 Список використаних джерел

1. Загірняк Д. М., Кратт О. А., Загірняк М. В. Фінансові відносини у сфері вищої освіти, основані на особній та взаємній відповідальності суб'єктів. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія «Проблеми економіки та управління»*. 2020. Т.4, № 2, С. 17-26. <https://doi.org/10.23939/semi2020.02.017>
2. Чернега В. Фінансове забезпечення закладів вищої освіти як інструмент соціально-економічного розвитку країни. *Економіка та суспільство*. 2023 № 47. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-47-81>
3. Клименко С. О., Мікрюкова Л. В. Аналітичне забезпечення моніторингу фінансового стану вищого навчального закладу. *Економіка і суспільство*. 2016. № 2. С. 549-553. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/2_ukr/97.pdf (дата звернення: 10.03.2025).
4. Мойсеєнко І. П., Гринькевич О. С. Особливості аналізу економічної ефективності закладів вищої освіти. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія економічна*. 2018. № 1. С. 201–208. URL: <http://journals.lvduvs.lviv.ua/index.php/economy/article/view/712/699> (дата звернення: 10.03.2025).
5. Боровик М. В. Методики оцінювання результативності діяльності українських закладів вищої освіти на державному рівні. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Міжнародні економічні відносини та світове господарство»*. 2019. Вип. 24, Ч. І. С. 44–47. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/24_1_2019ua/11.pdf (дата звернення: 10.03.2025).
6. Тарасенко О. Інструментарій оцінювання ефективності ЗВО в системі стратегічного управління. *Економіка та суспільство*. 2024. № 64. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-64-86>
7. Гіряк В. В. Методичні підходи до оцінювання фінансової безпеки вищих навчальних закладів. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2017. № 20. С. 802-806. URL: <http://global-national.in.ua/archive/20-2017/164.pdf> (дата звернення: 10.03.2025).
8. Константюк Н. І. У пошуках ефективної моделі фінансування університетів. *Сучасні соціально-економічні проблеми теорії та практики розвитку економічних систем*: колективна монографія. Тернопіль: ФОП Осадца Ю. В. 2016. С. 192-202.
9. Константюк Н., Винник Т. Державні фінанси та розвиток вищої освіти в Україні. *Галицький економічний вісник*. 2019. Том 59. № 4. С. 22–32. https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2019.0
10. Сас С. Ключові показники ефективності діяльності університету в реалізації стратегії формування фінансового потенціалу. *Economic journal of Lesya Ukrainka Volyn National University*. Vol. 1, No. 29. pp. 50-57. <https://doi.org/10.29038/2786-4618-2022-01-50-57>
11. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України 16.07.1999 р. № 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (дата звернення: 10.03.2025).
12. Про затвердження Порядку заповнення форм фінансової звітності в державному секторі та Змін до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку в державному секторі 101 «Подання фінансової звітності»: Наказ Міністерства фінансів України 28.02.2017 р. № 307. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0384-17/print> (дата звернення: 10.03.2025).
13. Про затвердження переліку платних послуг, які можуть надаватися закладами освіти, іншими установами та закладами системи освіти, що належать до державної і комунальної форми власності: Постанова Кабінету Міністрів України 27.08.2010 р. № 796. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/796-2010-%D0%BF#Text> (дата звернення: 10.03.2025).

4 References

1. Zahirniak, D. M., Kratt, O. A. & Zahirniak, M. V. (2020). Finansovi vidnosyny u sferi vyshchoi osvity, osnovani na osobnii ta vzaiemni vidpovidalnosti subiektiv [Financial relations in the field of higher education based on personal and mutual responsibility of subjects]. *Visnyk Natsionalnoho universytetu Lvivska politekhnika*. Seriya "Problemy ekonomiky ta upravlinnia", 4(2), 17-26. <https://doi.org/10.23939/semi2020.02.017>
2. Cherneha, V. (2023). Finansove zabezpechennia zakladiv vyshchoi osvity yak instrument sotsialno-ekonomichnoho rozvytku krainy [Financial support of higher education institutions as a tool for socio-economic development of the country]. *Ekonomika ta suspilstvo*, 47. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-47-81>
3. Klymenko, S. O. & Mikriukova, L. V. (2016). Analitychne zabezpechennia monitorynhu finansovoho stanu vyshchoho navchalnoho zakladu [Analytical support for monitoring the financial condition of a higher education institution]. *Ekonomika ta suspilstvo*, 2. Retrieved from https://economyandsociety.in.ua/journals/2_ukr/97.pdf
4. Moiseienko, I. P. & Hrynkevych, O. S. (2018). Osoblyvosti analizu ekonomichnoi efektyvnosti zakladiv vyshchoi osvity [Features of the analysis of economic efficiency of higher education institutions]. *Naukovyi visnyk Lvivskoho derzhavnogo universytetu vnutrishnikh sprav. Seriya ekonomichna*, 1, 201–208. Retrieved from <http://journals.lvduvs.lviv.ua/index.php/economy/article/view/712/699> (Accessed March 10, 2025).
5. Borovyk, M. V. (2019). Metodyky otsiniuvannia rezultatyvnosti diialnosti ukraïnskykh zakladiv vyshchoi osvity na derzhavnomu rivni [Features of the analysis of economic efficiency of higher education institutions]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Seriya Mizhnarodni ekonomichni vidnosyny ta svitove hospodarstvo*, 24, 44-47. Retrieved from <http://journals.lvduvs.lviv.ua/index.php/economy/article/view/712/699> (Accessed March 10, 2025).
6. Tarasenko, O. (2024). Instrumentarii otsiniuvannia efektyvnosti ZVO v systemi stratehichnoho upravlinnia [Tools for assessing the effectiveness of higher education institutions in the system of strategic management]. *Economy and society*, 64, 44-47. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-64-86>
7. Hirniak, V. V. (2017). Metodychni pidkhody do otsiniuvannia finansovoi bezpeky vyshchykh navchalnykh zakladiv [Methodological approaches to assessing the financial security of higher education institutions]. *Hlobalni ta natsionalni problemy ekonomiky*, 20, 802-806. Retrieved from <http://global-national.in.ua/archive/20-2017/164.pdf> (Accessed March 10, 2025).
8. Konstantiuk, N. I. (2016). U poshukakh efektyvnoi modeli finansuvannia universytetiv [In search of an effective model of university financing] (pp. 192-202). In *Suchasni sotsialno-ekonomichni problemy teorii ta praktyky rozvytku ekonomichnykh system*. Ternopil: FOP Osadtsa Yu.
9. Konstantiuk, N., Vynnyk, T. (2019). Derzhavni finansy ta rozvytok vyshchoi osvity v Ukraini [Public finances and development of higher education in Ukraine]. *Halytskyi ekonomichnyi visnyk*, 59(4), 22-32. https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2019.0
10. Sas, S. (2022). Kliuchovi pokaznyky efektyvnosti diialnosti universytetu v realizatsii stratehii formuvannia finansovoho potentsialu [Key performance indicators of the university in the implementation of the strategy of financial potential formation]. *Economic Journal of Lesya Ukrainka Volyn National University*, 1(29), 50-57. <https://doi.org/10.29038/2786-4618-2022-01-50-57>
11. Verkhovna Rada Ukrainy. (1999). Pro bukhhalterskyi oblik ta finansovu zvitnist v Ukraini: Zakon Ukrainy [On Accounting and Financial Reporting in Ukraine: Law of Ukraine]. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (Accessed March 10, 2025).
12. Ministerstvo finansiv Ukrainy. (2017). Pro zatverdzhennia Poriadku zapovnennia form finansovoi zvitnosti v derzhavnomu sektori ta Zmin do Natsionalnoho polozhennia (standartu) bukhhalterskoho obliku v derzhavnomu sektori 101 "Podannia finansovoi zvitnosti" [On Approval of the Procedure for Completing Financial Reporting Forms in the Public Sector and Amendments to the National Accounting Standard on Public Sector 101 "Presentation of Financial Statements"]. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0384-17/print> (Accessed March 10, 2025).
13. Kabinet Ministriv Ukrainy. (2010). Pro zatverdzhennia pereliku platnykh posluh, yaki mozhut nadavatysia zakladamy osvity, inshymy ustanovamy ta zakladamy systemy osvity, shcho nalezhat do derzhavnoi i komunalnoi formy vlasnosti [On approval of the list of paid services that may be provided by educational institutions, other institutions and establishments of the educational system belonging to the state and municipal form of ownership]. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/796-2010-%D0%BF#Text> (Accessed March 10, 2025).